

COLOMBIA najaar 2014, Oda & Rob

Zondag 23 november 2014

Alles is gepakt en gezakt, de schoenen, tassen en rugtassen staan klaar voor het grote avontuur. We gaan naar Colombia! Dat wordt best spannend. We vliegen via Frankfurt naar Bogota, waar wij het reisgezelschap ontmoeten op het vliegveld (dat hopen we). Eerst maken we een rondreis van 21 nachten met de groep, waarvan op ons na, iedereen single is en dan blijven wij nog een nachtje in Cartagena. De volgende dag gaan we op zoek naar een bus, die ons in een halve dag naar Santa Marta moet brengen en stappen we uit bij kilometerpaal 19. Of dat goed gaat, weten we dan pas en anders wordt het het benzinestation, of het vliegveld. Maar dan is het al maandag 15 december. Vanochtend staat de taxi al vroeg voor de deur. Half zes is wel erg vroeg, terwijl we pas om 10.50 uur vliegen. Gelukkig maken we een ommetje via Nibbixwoud en Hoorn, dus de vakantie begint al vroeg. Het voordeel is dat bij de drop off nog geen mens aanwezig is en de tassen al binnen een paar minuten op de band staan. Nu lezen we wat, drinken koffie en Monica belt nog even voor een goede reis. Zondag 23 november 2014 – het vervolg Ook Juri en Sonja bellen nog even als wij met koffie de tijd doden. Om 11.05 uur vertrekken we en de vliegreis verloopt voorspoedig. In Frankfurt kunnen we snel door, via diverse gebouwen en een trein die over de gebouwen heen rijdt naar het niet-Schengen deel. Daar is de douanecontrole zo gebeurd en we kunnen gelijk doorlopen en inchecken, waarna we direct kunnen boarden. We hebben een goede plaats bij het raam met twee stoelen naast elkaar en met voldoende beenruimte. Na een sandwich op weg naar Frankfurt, krijgen we op de grote overtocht een prima vleesgerecht met lekker pittige biefreepjes. De witte wijn smaakt prima en vlak voor de landing krijgen we nog een keer te eten. Het kan niet op. We landen mooi op tijd en via de immigratiedienst lopen we door de douane, zonder problemen en met een stempel in ons paspoort. Bij de uitgang pinnen we eerst geld (op de eerste verdieping Milan!) waarna we door onze reisbegeleider Gert, worden opgemerkt nog voordat het KLM-vliegtuig met de rest van de groep is geland. Na het verzamelen, rijden we in een half uurtje met de bus naar het hotel. Het is nog vroeg als we ons bed in duiken, maar iedereen is na bijna 24 uur uitgeteld.

Maandag 24 november 2014

Vanochtend zijn we allemaal al vroeg wakker en nog voor zevenen komt iedereen de ontbijtzaal in druppelen. Het is hier zes uur vroeger dan in Nederland en de jetlag is nog niet helemaal verdwenen. We krijgen een stevig ontbijt met een heerlijk sapje, fruit en gevuld roerei. De koffie en de coca thee smaken prima. Daarna wordt er een voorstelronde gedaan en de reis doorgesproken. We hebben een groep van 20 personen, waarvan 18 singles, dus het onthouden van namen is veel lastiger dan anders. Hierna gaan we lopend op weg door de historische wijk La Candelaria met de locale gids Juan. We zitten midden in deze oude wijk in hotel Casa Deco, maar aan hostels is hier ook geen gebrek. Onderweg zien we heel veel grafitti op de muren, vaak hele mooie afbeeldingen met een politieke of kunstzinnige achtergrond. Het eerste doel is Cerro de Monserrate, een bedevaartsoord op ca 3.000 m hoogte en tevens het hoogste punt van de stad. Gelukkig nemen we de funicular, een soort kabeltrein en we genieten van het prachtige uitzicht. Het weer is prachtig helder en we kunnen de hele stad overzien. Alle kerstverlichting wordt al aangebracht en het ziet er feestelijk uit. We kunnen ook nog de eenvoudige kerk bewonderen, waar verbazingwekkend veel Colombianen hetzelfde idee hebben. En dat op een doordeweekse maandag! Daarna wachten we onder het genot van een kopje koffie op de teleférico, een kabelbaan, die ons terug naar beneden brengt. Vanaf hier lopen we via een wirwar van kleine straatjes naar de markt om te lunchen in een plaatselijke markthal tussen de lokale bevolking. We krijgen een soort groentesoep geserveerd en daarna pollo of carne met rijst en groente; heel smakelijk en in een authentieke entourage. Na het eten lopen we langs de marktkramen met groente,

fruit en huishoudelijke artikelen en gaan verder door de straten met oude koloniale huizen naar het Botero museum. Daar maken we een rondgang door de zalen en iets verderop pakken we het geldmuseum Casa de Moneda ook nog even mee. Onderweg kopen we Nopikex, een anti-muggenmiddel, wat er uitziet als een zeepje. Op het Plaza de Bolívar komt net een hoge pief uit China aan en hangen er protestpoppen aan de gevel het parlamentsgebouw. Vanaf dit plein start iedere belangrijke demonstratie. Hier zijn namelijk de regeringsgebouwen gevestigd en het paleis van Justitie. Het ziet er groen van de politie, die gemoedelijk de menigte in de gaten houdt. Van daaruit lopen we via de San Franciscokerk, waar het interieur je tegemoet schittert door de aanwezigheid van heel veel (blad-) goud, naar het hotel terug. Onderweg worden ons smaragden te koop aangeboden door allemaal mannetjes, die hun koopwaar in witte papertjes hebben gevouwen. Over de kwaliteit van deze edelstenen kunnen we niets zeggen, maar we vermoeden dat het verstandiger is om hiervoor bij een juwelier langs te gaan. Het is inmiddels over vieren en we zijn gestart om tien uur. We nemen uitgebreid afscheid van Juan, die ons heel veel over de Colombiaanse cultuur heeft verteld en morgen gewoon weer naar de universiteit gaat om milieukunde te studeren. 's Avonds lopen we naar restaurant El Gato Griz in het oude centrum van de wijk en dineren daar met een groot deel van de groep. Nadat we gedoucht hebben en net in bed liggen komt Oda er achter dat er een groot dakterras is. Heel even willen we ons nog aankleden maar bedenken ons toch en gaan slapen.

Dinsdag 25 november 2014

Midden in de nacht om half drie worden we gebeld door een dwaas uit Amsterdam, het lijkt erg veel op een bedrijfsnummer. Gelukkig vallen we weer snel in slaap. We mogen later opstaan, maar zijn al ruim voor zeven uur wakker. We filosoferen even over de nachtelijke beller en staan op. We hebben besloten toch naar het goudmuseum te gaan, ook al is het maar een uur. Als we terug zijn in Bogotá kunnen we altijd nog een keer kijken. Na de douche en weer een stevig ontbijt, brengen we de zware tassen 3 trappen af en gaan lopend naar het museum om exact om 09.00 uur naar binnen te gaan. Ouderen van boven de 60 mogen gratis naar binnen en daar maken we dankbaar gebruik van. We schieten gelijk door naar de 4e verdieping, waar is niet zo veel te zien is, maar op de 3e zijn er mooie vitrines met gouden voorwerpen van voor de komst van de Spanjaarden. Er is ook een indrukwekkende zaal die geheel verduisterd wordt en waarin er een geweldige lichten geluidshow wordt gegeven. Ook in de volgende zalen en op de 2e verdieping staan honderden gouden en keramieken voorwerpen tentoongesteld. De meesten zijn puntgaaf. We hebben in dat uur veel te weinig tijd, maar we moeten weg. Stipt 10.00 uur staat iedereen bij de uitgang en lopen we naar de bus. We rijden naar het zuiden en na een uurtje zijn we door de stad heen. Tegen de oostelijke berghellingen zien we de Favellas. Bogotá ligt eigenlijk in een vlakke vallei omgeven door de bergen. We stijgen nog een keer tot ca 2.700 m en dan gaat het gestaag naar beneden. We rijden door een gevarieerd landschap met veel groen en zo nu en dan regent het. Door de bergen wisselt het weer per uur. Dat hebben we gisteren ook al gemerkt. De zon schijnt het ene moment volop en het andere moment is het zwaar bewolkt en kan het regenen. Ergens onderweg stoppen we bij een eettentje voor lunch met empanadas en versgeperst sinaasappelsap. Een half uurtje later rijden we weer verder. Soms is het bergachtig met woeste bossen en een andere keer vlakke landbouwgrond met kleine boerderijtjes. We stoppen nog even om chicha te proeven, een gefermenteerd ananassap, wat we drinken uit een kom, die gemaakt is van de schil van een vrucht uit een boom naast het stalletje. Bij Aipe stopt de bus en gaan we via een bospad te voet naar de St. Magdalena rivier en steken daar met een gemotoriseerd kano in twee groepen de rivier over, waarna we in 10 minuten naar Villavieja lopen. Het is heel wat warmer dan in Bogotá, dus landen we met zijn allen op het terrasje in het centrum voor een koel biertje. Na de verdeling van de kamers over 3 lokaties, het hotel Villa Paraiso, kamers

achter de ijzerwinkel en een huis, dineren we gezamenlijk in het plaatselijke restaurant Monterey, waar wij vis nemen. Na afloop lopen we door naar het terras, maar de eigenaar heeft de tent ondanks afspraken gesloten. Verderop is er nog een bar en daar nemen we met de hele groep een afzakker. Terug naar het hotel, waar de heerlijke koude douche op ons wacht. De kamer is echt bijzonder sober en je kan kiezen welke deur je het liefst wil sluiten, de douche of de kamerdeur. Hiervoor hebben we een kei ter beschikking. We slapen vandaag onder de ventilator en dat is een groot geluk, want het stikt hier van de muggen. In Bogota hebben we een zeepje gekocht, Nopikex, en dat helpt ons tot nu toe heel goed.

Woensdag 26 november 2014

De ventilator zorgt voor koude lucht maar de heen en weer gaande beweging houdt ons wakker. Tegen de ochtend staan we op na een moeizame nacht met veel wakker worden, draaien en een blaffende hond. Het giet pijpestelen en de goot voor de veranda staat bijna helemaal vol met water. We gaan om zeven uur de bus in en drinken daar onze koffie, dan vertrekken we door de 'rivier'. De weg staat namelijk helemaal blank, minstens 10 cm. Als we het dorp uit zijn, wordt het droog en volgen we een zeer kronkelige weg naar de woestijn. Na de sterrenwacht, gaat de weg over in een zandweg en stopt de bij bus bij restaurant Tigre en gaan we over een hobbelig pad naar beneden de roestkleurige woestijn in. De regen en de wind hebben hier grillige bergwanden uitgesleten. José, de plaatselijke gids vertelt honderduit over de flora en fauna in rap Spaans en Gert vertaalt het voor ons. Het is een mooie wandeling van ca 2 uur, waar we vooral cactussen zien en cactusgerelateerde planten. Het schijnt dat van de vijf soorten cactussen de kleinste, die je echt zo over het hoofd ziet, de gevaarlijkste is. Fijn dat we een gids bij ons hebben! Bij het restaurant ontbijten we met ananas, soep en roerei. De bijbehorende bananenkoekjes smaken naar niets, maar pimento saus brengt uitkomst. Dan rijden we naar Omni Puerto. Een met losse keien gevormde cirkel van ca 50 m doorsnee met in het centrum 3 concentrische cirkels. Hier maken we een groepsfoto. Het geheel is ca 8 jaar aangelegd door een ruimtevaart freak, die heilig gelooft in ET's. Mochten er dan buitenaardse wezens op aarde willen landen, hebben ze alvast een landingsplek! Het is zelfs op google te vinden. Dan rijden we door naar het grijze deel van de woestijn. Hier maken we een spectaculaire afdaling naar de kloof en zien er talloze door de natuur gemaakte sculptures. Gelukkig is de camera geduldig met veel Mb's. Ook hier lopen we ca 2 uur door de woestijn met vele stromen en gelukkig nu bijna droge rivierbeddingen met kleurrijke sedimentafzettingen. We eindigen de tocht bij een betonnen waterreservoir, met badhokjes en kunnen we het zweet van ons afspoelen. Gelukkig is het aangenaam van temperatuur. Het is in de loop van de dag steeds helderder geworden met soms dreigende luchten en steeds meer zon. Het is gelukkig goed wandelweer maar op zijn laatst wordt het toch behoorlijk heet. We klagen absoluut niet, want de normale temperatuur in deze woestijn ligt tussen de 35 en 40 graden. Van hieruit rijden we weer naar het dorp en zien dat de straten weer droog zijn. We gaan naar het hotel en kunnen verder de hele middag onszelf vermaken met een klein museum, de kerk, de begraafplaats, het zwembadje en de bar in het centrum. We lezen en soezeren nog wat om om 19.00 uur naar Monterey te lopen en daar onder het genot van een pilsje te wachten op ons bestelde eten. Dit keer een geitenstoofpot en kip. Daarna gaan we naar het hotel om wat slaap in te halen van vannacht.

Donderdag 27 november 2014

We staan om 07.00 uur klaar om te ontbijten bij de burens, hier starten we met soep waarin bijna een koe met botten is in geland en een roerei met zoetig brood en een soort smakeloze cracker, de fameuze arépa. De koffie smaakt wel goed en om 07.30 uur vertrekken we. We rijden via Nieva, waar we José, onze gids afzetten en na een paar uur drinken we koffie onderweg bij een uitzichtspunt bij de rio Magdalena. Onderweg hebben we enig oponthoud

vanwege ongelukken en wegwerkzaamheden. Ook komen we heel veel tuincentra en militaire wachtposten tegenen tolpoortjes zijn er in overvloed. We stoppen net na de middag in een plaatsje om het standbeeld van Gaitlan te bekijken. Zij wordt vereerd omdat ze de Spaanse hoofdman heeft onthoofd nadat hij alle mannelijke krijgers had gedood. Een paar kilometer verder lunchen we uitgebreid en krijg ik een biefstuk die over het bord hangt en Oda drie stukken vis die ook bijna van het bord af drijven. De mandarijnensap smaakt bijzonder lekker. Het is een gigamaaltijd voor een miniprijsje, ongeveer € 10,- pp. We vertrekken er pas laat en zijn drie kwartier later in San Agustin in hotel Yuma, het is een hacienda met schitterende kamers. Wij hebben een huisje bijna ter grootte van een balzaal. We verzamelen na ons te hebben geïnstalleerd in de bar en nemen een paar biertjes en weten wat chips te regelen. Plotseling komt de regen met bakken naar beneden. Het is zo heftig, dat zelfs het water tussen de dakpannen door sijpelt en er onbeperkt bier op het terras dreigt. Na een half uurtje is het weer over en komt Marianne gepakt in plastic boodschappentassen terug van het dorp. We wilden net een speurtocht starten. We gaan verder met een flesje wijn en tegen de tijd dat die op is, duiken we onder de luxe douche, schrijven ons verslag en liggen in het super luxe bed. Jullie snappen het al, de lunch was zo gigantisch dat het avondeten niet meer nodig was. We hadden aan chips, kaas en drinken genoeg om de avond door te komen.

Vrijdag 28 november 2014

Als we om om 6.30 uur opstaan, schijnt het zonnetje al. Voor die tijd zijn we al wakker, we douchen en ontbijten uitgebreid met weer roerei en ditmaal toast. De koffie is van de eigen plantage en wordt ter plekke gebrand en smaakt prima. De eetzaal is een soort openlucht zaal met een dak. Als we naar de bus lopen zien we een brommer met op de buddiesit een zo goed als blote dame als decoratie. Helaas geen foto genomen. We rijden naar het archeologisch park met een vijftal plaatsen met vondsten tussen de 6de eeuw voor tot de 14de eeuw na Christus. We ontvangen daar een toegangspaspoort. Er zijn graven, tombes, standbeelden gedurende deze geschiedenis. De opgravingen zijn in 1930 begonnen en tot op heden zit het grootste deel van de schatten onder de grond. We lopen hier tot de middag rond en zien talloze beelden. Daarna maken we nog een rondje door de beeldentuin. Na afloop rijden we naar San Agustin voor een lunch. Het smaakt weer heerlijk en het is overvloedig. Na de lunch rijden we naar het hotel en kleden ons daar om voor de middagtour. We rijden met de bus de heuvels buiten de stad op en een grote kiepauto verspert onze weg. De bus komt bijna vast te zitten. Na veel heen en weer rijden komt hij los en laadt ons uit bij een schooltje. Hier start onze tocht op een onverharde weg naar 2 sites, waarvan een met gekleurde beelden, Het is een inspannende loop met veel stijgingen. Het is zeker de moeite waard en na een stevige wandeling en uitleg van de lokale gids Anibal, gaan we via de landerijen terug naar het schooltje waar we worden opgepakt door de bus. Tegen zessen zijn we weer terug bij het hotel waar we uitgebreid borrelen en daarna een soepje eten. Het is een lange dag geweest met veel cultuur en wandelen.

Zaterdag 29 november 2014

Vanmorgen bij het ontbijt zijn de groepen ingedeeld in ei groep, muesli groep en vega groep. Dat schijnt makkelijker te zijn met het verdelen van het eten. Gelijk voor morgen het ontbijt opgenomen, want we moeten morgen vroeg weg omdat de weg naar Popoyan na negenen wordt afgesloten. We rijden met een chiva, dat is een lokale bus voor het binnenland, naar San Agustin, voor kleine inkopen, medicijnen voor de door muggen lekgeprikte mensen en voor de bank. Dan gaan we op avontuur. De bus is schilderachtig met 7 banken en een zeer hoge opstap. Niet geschikt (of wel) voor korte rokjes. Al snel gaan we van de asfaltweg over naar de gravelweg. We rijden langs diepe ravijnen en langs steile wanden over een pad net zo breed als de chiva. Dit is echt Colombia. We zien heel veel kleinschalige landbouw en we

stoppen bij El Estrecho de Magdalena. Dit is het smalste gedeelte van de rivier, slechts 2,5 meter, die zich tussen twee rotswanden perst. Daarna wordt de rivier snel breder. Hier is het een sport van de jeugd om van de ene kant naar de andere kant te springen, verder de rots omhoog te beklimmen om daarna in het diepe deel van de rivier te springen en naar de kant te zwemmen. Dit gaat niet altijd even goed en er wordt met grote borden voor gewaarschuwd. Het verschil in hoogte varieert van rivier tot de top van de ravijn tot ca. 500 m. We kijken daar rond en Janny vergeet haar tas mee te nemen. Gelukkig komen we er achter voor we bij de volgende stop zijn. De bus wordt met moeite op de smalle weg gekeerd en rijdt terug, terwijl een deel van de groep verder loopt richting het volgende dorp. De tas wordt gelukkig gevonden en wij zijn inmiddels een bezienswaardigheid voorbijgelopen. In het dorp Obando bezoeken we een klein museum met een opgraving van zeven graven. Er zijn er meer, maar men laat die bewust met rust. Daarna lopen we terug naar een klein boerderijtje. Hier krijgen we uitleg over coca bladeren en de productie van een tussenvorm van de coca met kalkachtige steen. Dit geeft de uitwerking van de coca een betere werking. Het is volkomen legaal hier. Dan bezoeken we een rietsuiker fabriek in de buurt van El Palmar. Deze is momenteel niet in werking, maar we kunnen het proces goed volgen. We vervolgen onze weg en komen iets verder een primitieve rietsuiker fabriek tegen. Gert gaat toestemming vragen voor een bezoek en we zijn van harte welkom. Hier zien we het proces in volle werking. We beginnen bij de brander, waar het vuur onder de indikketels wordt verzorgd door het afval van de plant, gemengd met autobanden. De suikerriet wordt uitgeperst en de bijna zwarte stroop wordt naar een kookketel gevoerd. Hier wordt boombastwater toegevoegd waardoor via schuim de verontreinigingen deels worden verwijderd. Dan wordt het in de volgende ketels ingekookt in verschillende stappen. De rest van de stengels weer wordt verstookt en de afval van de suiker wordt verwerkt tot varkensvoer. De bruine suiker wordt in blokken gegoten en na afkoeling in grote zakken verpakt. Het is eenvoudig en iedereen uit het gezin werkt mee, als het kan. Dit bezoek was niet gepland, maar daardoor heel verrassend. Als Gert als dank wat geld aanbiedt, krijgt hij een blok rietsuiker mee. In San José de los Rios eten we een eenvoudige (uitgebreide) lunch met soep, kip, bonen en rijst. We bezoeken ook nog even de markt, waar wij erg opvallen. Een jongetje neemt foto's van ons en dat wordt een hele happening met veel gelach en het maken van foto's van elkaar. Hier is men geen toeristen gewend, wat ons de attractie van de dag maakt. We vervolgen onze weg over de zeer hobbelige en slingerende weg vol met keien, kuilen en gaten naar een volgende kleine archeologische vindplaats in Altos de los Idolos, waar we weer een aantal mooie beelden zien. Daarna rijden we door naar de spectaculaire waterval Salto del Mortiño. Hier doen we mee aan een soort kaatsenbal, waarbij de deelnemers met een stalen steen op ca 25 m een van de vier markers moet raken die staan in een kleibak. Ik gooi op het kinderbaantje als enige raak, waarbij een soort explosie(tje) volgt, doordat de steen het doel raakt. De kermis is er niets bij. Als laatste komen we bij een finca met op het terrein een balkon uitstekend boven het ravijn, van waar je een spectaculair uitzicht over het diepe dal en de rivier de Magdalena hebt. Dit vraagt om alweer een groepsfoto. We rijden terug naar het dorp en daar stappen wij uit om nog wat inkopen te doen bij de drogist. Natuurlijk lopen we verkeerd en moeten we de weg naar het hotel aan een van de dorpingen vragen. Gelukkig is ons Spaans genoeg verstaanbaar om ons op de goede weg te krijgen. 's Avonds hebben we een BBQ en dan blijkt Floor vandaag 30 jaar te zijn geworden. Ze krijgt cadeautjes en taart, geregeld door Gert. Het is een feestje met lekker eten en dansen na. Al met al een topdag, waar we heel veel heen en weer zijn gesmeten op de onverharde wegen en veel hebben gezien, genoten en gelachen.

Zondag 30 november 2014

Omdat de weg over de brug vanaf 9.00 uur afgesloten wordt, moeten we een half uurtje eerder opstaan. In Nederland is 6.00 uur midden in de nacht voor ons, maar hier zijn we al

voor de wekker afloopt wakker. Met enig pijn in ons hart verlaten we deze prachtige hacienda en storten ons even later in het marktgedruis van San Agustín. Alles wat kan rijden, komt naar de markt om daar fruit, groenten, kleding, kippen, vlees en koffiebonen te verkopen. Tijdens ons marktbezoek krijgen we veel aandacht en we verbazen ons over de ongedwongen sfeer die hier heerst. Niemand probeert ons wat te verkopen en iedereen is bereid om voor de foto te poseren. Het fruit ziet er fris en kleurrijk uit, maar als we over de vleesafdeling lopen, waar de varkenskoppen op de grond liggen en de honden er met de gevallen botten vandoor gaan, is vegetarisme opeens een optie. De reis naar Popayan gaat via San José de los Rios over een berg van ca 3000 meter, wat direct te merken is aan de temperatuur. De conditie van de weg is allerbelabberdst en we hobbelen met een slakkengang over Weg 20. Deze weg wordt bewaakt door soldaten, omdat aan de bergzijde aan de overkant van het dal nog steeds eenheden van de Farc zitten. Er is sinds 12 jaar geen incident meer geweest, maar ze nemen het zekere voor het onzekere. Wat niet voor mogelijk wordt gehouden, gebeurt toch echt, als wij zo'n kampement mogen bezoeken. We mogen alles en iedereen fotograferen, zolang wij maar beloven om onze foto's niet op internet te zetten. De dienstplichtigen en de beroepssoldaten zijn heel open en laten ons hun verblijven zien. Ze willen graag met ons op de foto en maken ook foto's van ons, waarna wij hun laten beloven deze foto ook niet op het internet te zetten... De sfeer is ontspannen en gemoedelijk. In de tussentijd is het gaan regenen en als we stoppen voor de lunch met alweer soep vooraf en een bord vol (deze keer) gebakken vis, merken we dat de temperatuur onaangenaam is gezakt. De rest van de reis gaat aan velen van ons voorbij, want de natte beslagen ruiten en de mist, maken ons erg slaperig. Eenmaal in Popayan aangekomen, is de regen gestopt en is het heerlijk rond de 25 graden. Ons hotel, La Plazuela, voor de komende 2 nachten is midden in het oude gedeelte van deze witte stad. Ons uitzicht is het kerkplein en kunnen alleen maar hopen dat de kerkklokken op maandagochtend ook, net als wij, uitslapen. Gert neemt ons mee op een orientatierondje en laat ons de no-go gebieden zien. Hier is criminaliteit aan de orde van de dag, maar zolang wij die gebieden niet opzoeken, kunnen we ons beschermd voelen door de overdaad aan politie, die op elke hoek van de straat overdadig aanwezig is. We doen een bliksembezoek aan het museum van Guillermo Valencia, een vooraanstaand dichter in Popayan. Zijn dochter heeft het geschopt tot de eerste vrouwelijke minister en zijn zoon tot president van Colombia. Het museum herbergt alle meubels, schilderijen en foto's die tot de familie Valencia behoren. Wij zijn niet de enige toeristen, want gelijktijdig met ons bezoekt een Duitse groep dit museum, begeleid door een Duitssprekende Colombiaanse gids. We hebben respect voor zijn doorzettingsvermogen, maar ook medelijden met zijn Duitse gasten, want met Duits op reis in je broekzak, kun je echt geen gids worden. Wel hebben we overwogen om Gert in te ruilen voor deze gids, want de amusementswaarde scoorde duidelijk hoger. Na een biertje in de poolhal, besluiten we om met de hele groep bij de Italiaan te gaan eten, want dat is ook wel weer eens lekker.

Maandag 1 december 2014

Vandaag eindelijk uitslapen! Om 08.00 uur zitten we 'pas' aan het ontbijt. We lopen de stad door en duiken zo nu en dan een openstaande deur in om de binnenhofjes te bekijken. Soms zijn er winkels in gemaakt, soms zijn het kantoren. Op enig moment komen we in een grote ruimte met kerststalletjes, dit blijkt het leven van de Joodse bevolking te zijn vanaf Egypte tot de geboorte van Christus. Zelfs in de dode zee zwemmen guppy's. Het is een compleet minidorp. Het staat in Iglesia Encarnación, waar ook veel gouden altaren staan opgesteld. Het stadje heeft alleen al elf kerken in het oude centrum. We worden door een oudere vrouw meegenomen naar de universiteit en zij laat ons het hele gebouw zien, terwijl zij honderduit praat. Het feit dat wij "no hablo Español" roepen, maakt haar niets uit. De oude stad is ingedeeld in gelijke vierkanten en we lopen ze allemaal zo goed als mogelijk door. We

worden onderweg nog wel gewaarschuwd vooral niet rechtsaf te slaan en beter naar links te lopen (of het was net andersom. We moeten toch eens wat aan ons Spaans doen), omdat het niet veilig zou zijn. Bij het park aan de rivier, nemen we een foto van het lelijkste kerststalletje ooit. Daarna is het tijd om empanadas te eten met mandarijnensap. Vet maar wel lekker, net als het sap. We struinen nog wat door de stad en dan lopen we terug naar het hotel om even bij te komen. Tegen half drie verzamelen we voor een bezoek aan het museum van president Guillermo León Valencia, voormalige president van Colombia. Hier krijgen we een privé rondleiding met uitleg. De conservator is langdradig maar vertelt ook leuke anekdotes. We lopen nog wat rond door de stad, zitten op het centrale plein en gaan dan naar de billartzaal achter de basiliek om een pilsje te halen en te genieten van de mensen. Als je met de fiets bent, kun je deze gerust mee naar binnen nemen, desnoods over de hoofden heen. Op grote schermen wordt continue sport uitgezonden, vooral voetbal. We eten vanavond weer bij de Italiaan samen met Mirjan. Vanavond weer inpakken, want we vertrekken vroeg. Juri bedankt voor de snelle reactie de foto van Bon Fiest is goed ontvangen!

Dinsdag 02 december 2014

Vandaag al voordat de wekker afloopt zijn we wakker, we moesten toch vroeg weg. Maar voor ons vertrek zijn we getuige van een life interview van Gert. Ze hebben hem verzocht om de bus weg te halen omdat over 5 minuten de weg opgeleverd moet worden. Hij lacht en zegt dat dat er na 9 maanden vertraging wel bij kan en dat leidt tot het interview. Bijna de hele stad ligt nog overhoop, maar het wordt mooi! We vertrekken toch nog op tijd en gaan richting Silvia naar de plaatselijke weekmarkt. Als we aankomen is het al een drukte van belang en de chiva's en jeeps zijn afgeladen vol met kleurrijke mensen, gekleed in traditionele klederdracht en hoedjes op. De mannen en vrouwen gaan gekleed in een omslagrok met vaak bergschoenen eronder. Dit zijn de oorspronkelijke indianen van Colombia. Er is een straten overdekte markt met kleding, groeten en fruit en vlees. Dat laatste is wat beter geregeld, maar een koelkast is zeldzaam. Op het centrale marktplein zijn twee verkopers de trekpleister. Ze trekken ontzettend veel volk en met behulp van de vreselijkste foto's en voorbeelden, weten ze hun wondermiddel te verkopen. Ze vertellen dat alles in ieders tuin te vinden is, maar dat zij hun helpen door het in de vorm van een pil te verkopen. De verkooppraatjes werpen vrucht af en menigeen betaalt een dagloon voor het nepgeneesmiddel. Het gemak dient de mens en de portemonnee van de verkoper. Ruim voor de middag zitten we aan het menu del dia, een fiks stuk kip met rijst en groente. De aardbeienlimonade krijgen we wat later en smaakt ook goed. We gaan een deel van de weg terug, en genieten van het mooie landschap wat voorbij glijdt. De vele verschillende kleuren groen zijn fantastisch en de ravijnen zijn steil en diep. Het hoogste punt vandaag is 2.550 m hoog. Voordat we het weten rijden we Cali in. Het duurt dan nog bijna 1,5 uur voordat we bij het hotel zijn aan de Carrera 6 en Calle 3-37, Posada de San Antoino. Het is in de oude wijk van Cali. De wijk is opgeknapt met trendy restaurants en bars en met trendy prijzen! Wel heeft iedere woning en straat zijn eigen bewaker en is er rondom videobewaking aanwezig. Dat zorgt bij sommige mensen voor een niet veilig gevoel. We zitten weer niet met zijn allen in één, hotel iets verderop is er een dependance. Als we eenmaal geïnstalleerd zijn, maken we een rondje en eindigen in een dure coffeeshop. Hier kopen we ons duurste pilsje van de reis. We hebben eerder voor dezelfde prijs 5 bierjes kunnen kopen. In de avond krijgen we op de patio een salsa demonstratie van een danspaar van de dansacademie. Het gaat er flietsend en swingend aan toe met razendsnel voetenwerk en de nodige acrobatiek. Daarna mogen we met zijn allen een drietal basisfiguren instuderen en oefenen. Het wordt een flietsend Hollands gerommel. Na een uurtje is iedereen ingewijd en zweet zich suf. Daarna eten we een hapje bij de Mexicaan Rosa Mezca. Toevallig vandaag krijg je 30 % korting als je met visa betaald. Dus betaal ik de hele rekening zodat iedereen van de korting kan

profiteren. Wij blijven in de Posada terwijl het overgrote deel nog in een dancing verder gaat oefenen.

Woensdag 3 december 2014

We hebben vannacht niemand meer terug horen komen. Ik heb nog wel om 5,45 uur een bel gehoord, maar dat was personeel. We staan weer op tijd op en het ontbijt gaat wat rommelig, maar smaakt goed. Voor de afgesproken tijd rijdt de bus al weg (gelukkig zat iedereen er al in) en we zijn in snel tempo de stad uit. De feestgangers zijn rond middernacht weer binnengekomen, dus het feesten viel mee. Het eerste stuk buiten de stad is een vlak land met suikerrietplantages. De plantages liggen in een cirkel van 1,5 uur rijden rond Cali en zijn in handen van 4 families van Spaanse afkomst (de veroveraars) en zij vormen een fikse machtsfactor in het land. Om in dit land in de politiek een machtsfactor te zijn of een hoge positie te verwerven, is de Europese bloedlijn van invloed. Wie je bent is belangrijker dan wat je kent. We rijden verder over de highway 25 ook wel de Pan American Highway genoemd, naar Almeria. We hebben een klein oponthoud omdat er een vrachtwagen is omgevallen op de rotonde. Dat gebeurt hier dus ook! Het laatste stukje begint de weg glooiend te worden. We winkelen in een dorpje vlakbij, waar water, wijn en heel belangrijk, 16 maal Bon Fiesta Super Plus (een beproefd anti-katermiddel) hebben gekocht. Dat is de hele voorraad van de drogisterij en in ons beste Spaans geven we de schuld aan onze zonen. Dat die beste man niet denkt met alcoholische Hollandse bejaarden van doen te hebben.... en dan rijden we een halfuurtje door naar het lunchrestaurant. De gerechten worden geserveerd op een houten kruiwagentje met bananenblad afgedekt. We nemen, tot hilariteit van het bedienend personeel, een kindermenuutje, wat groot genoeg is voor een volwassene. Ze schenken er een heerlijke mandarijnen-sinaasappel-limoensap bij en daarna is het nog 5 minuten terug rijden naar de Finca Combia, waar we in het midden van een koffieplantage vertoeven. Helaas hebben we deze keer een kamer met uitzicht op de muur in plaats van over de vallei, maar we kunnen wel op de veranda ervoor zitten. Na de incheck wassen we de shirts en het ondergoed. Het spannen van een lijntje is meestal het moeilijkst, maar ook deze keer lukt het om (weliswaar kruipend) van de ene naar de andere kant van de kamer te komen. Eind van de middag lopen we met een deel van de groep de plantage in en komen onderweg een vrachtauto van de plukkers tegen. We krijgen een lift van ze tot de ontvangstgebouwen. Hier wordt de koffie van de diverse plukkers per man in emmers gemeten en meteen machinaal ontdaan van buitenschil en gewassen. Er wordt ongeveer 90 kilo geplukt door één plukker en daar krijgt hij omgerekend € 10,= voor. Denk daar maar eens over na, als je weer een pak koffie koopt. Van de 90 kg, blijft aan het eind van de rit 13 kg over. De bonen worden hier ook gedroogd door hete lucht en daarna gesorteerd. De meeste bonen zijn voor de export, dus de beste Colombiaanse koffie drink je waarschijnlijk niet in Colombia. Het lijkt veel maar het is een kleinschalige onderneming. We krijgen het hele proces uitgelegd en mogen van alles en iedereen foto's maken. Daarna zien we nog een mooie zonsondergang. Maar als we op de Finca zijn aangekomen, breekt de bui los en staat alles binnen de kortste tijd in 5 cm water. Alles is overstroomd, de goten lopen over en het zwembad krijgt gratis water. De rest wordt vanzelf zwembad. Tussen de watervallen en rivieren door laveren we naar het restaurant, waar het grotendeels droog is. Hier nemen we een paar biertjes en eten een lichte maaltijd. Ik garnalen in een pittige saus en Oda super compacte albondigas. Gelukkig is het inmiddels weer droog en kunnen we zonder zwemvliezen onze kamer bereiken. Tijd om een wijntje te drinken op het voorterras.

Donderdag 04 december 2014

Het heeft vannacht niet meer geregend en we worden iets voordat de wekker afloopt wakker. Het tijdsverschil is nog niet ingedaald. De douche is heerlijk warm, totdat ik bijna klaar ben, dan slaat de kou toe. Na een uitgebreid ontbijt in de zon, vertrekken we met de bus naar

Salento. Hier drinken we koffie in een café, met een schitterende oude koffiemachine van meer dan 100 jaar oud. We maken een loopje door het toeristische stadje en zien leuke dingen. Daarna vertrekken we met Jeeps (Willy's) naar de Cocoravallei. Hier gaan we kijken naar de honderden waxpalmen. Ze kunnen 50 en soms wel 70 m hoog worden. Er komen allerlei wilde dieren voor, maar die hebben we niet gespot. Als de jeeps geparkeerd zijn, lopen we het pad op de jungle in. Het is een mooie loop tot ca 2.500 m hoog. Na een kleine rustpauze lopen we terug. Er zit halverwege een lastig stuk in, maar iedereen komt heel over de smalle bruggen en lastige stijgingen. Als we in de open jeeps terug rijden, begint het plotseling te regenen, in no time worden de dakzeiltjes erop gezet en we eindigen in het centrum op het grote plein. Hier gaan we op zoek naar cadeautjes voor het Sinterklaasspel van morgenavond en ons middageten. La Gran Trucha is een uitstekend restaurant met een heerlijke forel en grote bananenchips (groter dan het bord). We zijn net in het restaurant als het begint te stortregenen. Na het eten regent het nog steeds, maar we gaan moedig op zoek naar de cadeautjes en zijn voordat we vertrekken geslaagd. Onderweg stoppen we bij het voormalige landgoed van drugsbaron Carlos Lehder. Het is volledig vervallen en Lehder verblijft voor lange tijd in een Amerikaanse gevangenis. We rijden richting Filandia een klein authentiek dorp vergelijkbaar met Salento. Veel minder toeristisch en dus veel leuker. Plotseling komt er een gaucho op een witte schimmel aan galoperen. Bij een dame op het balkon staat hij even stil en is duidelijk aan het flirten. Even later maakt hij een praatje en mag ik op zijn paard. Dus ben ik 5 minuten een Caballero. We slenteren de stad door en drinken koffie in een tentje, waar de rest van de groep is neergestreken. Inmiddels is het gelukkig droog geworden. Tegen de tijd dat het donker wordt, rijden we weer naar de Finca en zien onderweg de besneeuwde top van de hoogste berg van Colombia, Los Nevados. Als het donker is komen we bij onze kamer aan en pakken we de cadeautjes in, waarna we gezellig zittten, maar niet eten in het restaurant. De twee gerechten, die wij uitgezocht hadden, blijken niet meer voorradig te zijn. Op onze vraag waarom, krijgen we als antwoord, dat er teveel mensen in de Finca logeren. Gelukkig hebben we olijfjes mee. Aan heteind wordt het cadeau inpakken hilarisch tijdens het drinken van wijn en rum.

Vrijdag 05 december 2014

We mogen uitslapen, maar zijn ruim voor de wekker wakker. We besluiten vlak voordat hij afloopt toch maar op te staan. Na het ontbijt (ei), gaat Rob met de groep lopend naar de koffieplukkers en ervaart hoe het in zijn werk gaat. De hoofdzakelijk oudere plukkers zijn helemaal ingepakt op slecht en goed weer en het is zwaar werk voor weinig geld. Een goede plukker plukt ca 90 kg per dag. Daar blijft 13, 5 kg van over als wij het uit het pak halen. We helpen de plukkers een half uurtje op een flauwe helling, maar zij moeten ook op hellingen tot meer dan 60 graden werken. Al met al een vies dievenbaantje in weer en wind. Na even van kleding te hebben gewisseld, gaat een groot deel van de groep, inclusief Rob met de bus naar koffieproeverij Recuca. Hier krijgen we eerst de hoofd aroma's te ruiken in de koffie, daarna mogen we de droge en de natte koffie ruiken, er is duidelijk een verschil te merken. Uiteindelijk kiezen we vrijwel allemaal de goede kwaliteit uit en mogen we na instructie over het zetten, een kopje koffie drinken zonder suiker maar met een koekje. Aan het eind van de uitleg wordt het koffiebranden getoond en is de excursie ten einde. Op de terugweg gaat het regenen. We lunchen in de Finca. Oda heeft de hele ochtend bij het zwembad gelegen en gelezen. Als iedereen zijn eten gehad heeft, vertrekt de helft van de groep naar de botanische tuin met vlinders en wij luieren wat. Inmiddels is er op de Finca een grote bruiloft aan de gang met ca 200 gasten. Waar ze die herbergen is ons een raadsel. Vanavond hebben wij de sinterklaas dobbelarij. Voordat we beginnen blijkt er ook nog een groep van 23 Zwitsers te zijn aangekomen en die moeten ook nog in het hotel te eten hebben. Er is ons beloofd, dat we het hele restaurant voor onszelf hebben, maar dat klopt niet. We bestellen tegen 18.00 uur het eten omdat we denken dat we de zaak kunnen versnellen en om 19.00

uur kunnen beginnen. Maar door alle hectiek van de bruiloft en dat van de Zwitsers, komt ons eten pas rond zeven uur. Als we klaar zijn en de afrekening zo snel mogelijk willen doorzenden, lukt dat nog. We starten de voorbereidingen voor ons feestje en denken even snel af te rekenen met zijn allen, Helaas dit hele mooie bedrijf met een super de luxe computersysteem en aanwijnsscherm voor de gerechten, gebruikt ook nog ouderwets papier. We komen in een wirwar van rekeningen en zeg maar misrekeningen. Hierdoor duurt het bijna tot 21.00 uur tot alles is geregeld. Mooi bedrijf maar slecht management. De sinterklaas dobbelerij is in ieder geval hilarisch en meer dan geslaagd. Het is opgezet in twee rondes, de eerste is de uitpakronde en daarna de verdeelronde. Alles bij elkaar een geslaagde avond. Na afloop wordt hier en daar wat geruild en de nachtmuts zeer stevig geraakt.

Zaterdag 06 december 2014

We staan al om 5.15 uur op. We gaan vroeg weg. Helaas is de beloofde koffie niet aanwezig, evenals het personeel. Gelukkig zijn de sandwiches er wel. We vertrekken op tijd en rijden naar Medellin. Onderweg stoppen we na twee uur voor de koffie en een broodje. Omdat het vanochtend niet goed geregeld is, krijgen we dit van Sawadee aangeboden. Tussendoor kijken we nog even binnen bij een houtbewerker en een poncho weverij. Het is droog en het rijdt voorspoedig door en we kunnen een tussenstop maken voor een mooi uitzicht en wat later voor een heerlijk glas mandarijnensap. We gaan over een zeer kronkelige weg en moeten van 600 naar ca 2.500 m over de berg klimmen. In La Pintada stoppen we voor de lunch en eten een kwart gegrilde kip met groenten, een aardappel en een maïsboek. Er is enig gesteggel over de salades maar dat wordt opgelost. Tegen 15.00 uur rijden we Medellin in en na een tijdje hebben we de tassen in de kamers. We staan klaar om de metro te nemen naar de kabelbaan Santa Domingo, dat onderdeel is van het openbaar vervoer. Vanuit de cabins hebben we zicht op de huizen, beter gezegd krotten, die tegen de berg zijn gebouwd. We kijken bij wijze van spreken zo de slaapkamers van de mensen binnen. Hier woont het arme deel van de bijna 4 miljoen tellende stad. Daarna splitst de groep zich in tweeën, een deel gaat naar het straatkinderproject en het andere deel heeft daar geen behoefte aan. Wij blijven in de stad bij het Boteroplein hangen en eten een broodje bij Subway met Mirjan. We verkleden ons en lopen tegen half 8 met zijn allen naar de danszaal Salon Malaga. Hier worden we vrijwel onder de geluidsboxen gezet en kunnen we genieten van een niet zo zuivere piano, bespeeld door een blinde en zang van twee oudere heren waaronder Carlos Jaramilla. Ook krijgen we een mooie demonstratie van de tango te zien. Het is een behoorlijke herrie in de zaal en de TL verlichting draagt niet echt bij aan de sfeer. Het schijnt de lokale bezoekers niet te deren en na 21.00 uur gaat de zaal los en worden de tafels en stoelen aan de kant gezet. Er wordt volop gedanst en iedereen in de groep wordt door de locals op de dansvloer gevraagd of gesleept. Salsa is het toverwoord. Oda vindt het minder en geniet wel van de mensen maar niet van het dansen. We zijn rond 0.00 uur in ons hotel en we proberen het verslag af te maken, maar dat gaat om alcoholische redenen best slecht.

Zondag 07 december 2014

We worden midden in de nacht wakker gemaakt door onze wekker, die we niet hebben ingesteld. We halen de batterijen er uit en slapen weer verder. Om 07.15 uur maakt Oda mij wakker, ik heb het alarm van de telefoon niet gehoord. Na het ontbijt gaan wij, samen met nog twaalf groepsleden met Estefan, de neef van Gert de stad in met het openbaar vervoer. Eerst lopen we over het Plaza de les Esculptures en bewonderen nogmaals de beelden van Botero. Dan nemen we de metro naar San Antonio en daar stappen we over naar lijn B en nemen aan het eind de kabelbaan naar La Aurora. We hebben een goed overzicht over de favella waar we overheen zweven. Hier wonen de mensen die echt niets hebben. We lopen we in de buurt van het station rond en hebben een heel goed zicht over de stad. Er staat hier

een groot aantal hoge flats, waar het stadsbestuur de bewoners van het deel van de favella, dat 2 jaar geleden ontsnapt is aan een modderstroom heeft ondergebracht. Er zijn toen duizenden mensen omgekomen. De bedoeling is dat de volledige bevolking van de favella's in flats wordt ondergebracht. We nemen de kabelbaan terug en drinken koffie nabij het station San Antonio. Daarna rijden we met de stadsbus de tot voor kort onveilige wijk Comuna 13 in. Deze buurt is voorzien van 6 roltrappen. Ze vervangen 360 treden om van hoog naar laag te komen. We lopen nog een stukje naar boven langs een paar steile straten en zijn dan bij de top van de roltrappen. Rondom deze roltrappen is de wijk door de bewoners en gemeente heel kleurrijk geverfd. De wanden zijn versierd met prachtige grafitti's langs de roltrappen. Er is zelfs een glijbaan voor de kinderen, hoewel ik en Mirjan de verleiding niet kunnen weerstaan. Dit tot groot plezier van de spelende kinderen. We lopen tot aan het beginpunt van de roltrappen en daarna gaan we weer omhoog, het is beter (!) niet verder naar beneden te lopen. We nemen de stadsbus weer terug naar het station. Hier maken we een stadswandeling door het centrum en ontmoeten Estefans vrouw Laura, die ons in perfect Engels van alles over de stad vertelt. We wandelen door de winkelstraat naar Parque San Antonio, ook hier staan enkele beelden van Botero. Een ervan, de vogel, is door terroristen opgeblazen en er is door Botero een nieuwe gemaakt, die er naast staat. Op dit plein maken we ook een fotoshoot met een stel politieagenten in vol ornaat, de mobiele brigade. We lopen door naar Plaza Mayor en lunchen bij Pitanza Fusion. Terwijl we wachten op ons eten kijken we naar de kinderen die zich vermaken in de zon, bij en in de 'bedriegertjes' fontein. Als we vertrekken is de lucht betrokken en horen we gerommel. We nemen taxi's naar Pueblito paísa, een kopie van een authentiek dorpje boven op de berg. Daar breekt de hel los en giet het en onweert het heftig. Ondanks de regenjas ben ik een beetje nat, maar Oda is ook aan de binnenkant van de jas kletsnat van de regen. We proberen samen met de Colombianen een schuilplekje te vinden en na een half uur noodweer, rijden we met moeizaam gecharterde taxi's weer terug naar metrostation Exposiciones en nemen daar afscheid van de groep, die verder gaat naar de chocolade fabriek en het graf van Escobar. Oda is zo verkild dat ze staat te beven van de kou en wij rijden met de metro naar het hotel, waar ze na 20 minuten onder de douche weer warm wordt. Die regenjas kan de prullenmand in. De overige 6 medereizigers zijn vandaag naar Guatapé en El Peñol gereden en hebben daar genoten van een grote monoliet, uitzicht op een prachtig meer en een boottocht met een speedboot. Jammergenoeg hebben zij ook regen gehad, maar waren enthousiast over de dag. We eten een wrap en gaan dan na enige vertraging met zijn allen naar de lichtjes avond. Rondom en boven de rivier Rio Medellin, zijn er sprookjes figuren, vissen en boten aangebracht die verlicht zijn met leds. Het ziet er prachtig uit en het is zo druk, dat het lijkt of de hele bevolking is uitgelopen. Over een paar kilometer lengte is het prachtig verlicht met allerlei thema's. Het duurt even voordat iedereen is teruggevonden aan het eind van de wandeling en dan rijden we naar een andere straat waar ook verlichting is, maar minder spectaculair. Deze straat eindigt bij het hotel, waar we om 22.30 uur aankomen en waar alle bars zijn gesloten. Dat is balen. Vandaag dus gemeentepils in plaats van Aquila.

Maandag 08 december 2014

We worden niet wakker van de wekker, hij staat kennelijk te zacht. Gelukkig is het vroeg genoeg voor ontbijt en om de tassen pakken. Iedereen is op tijd met de tassen en om 8.30 uur vertrekken we naar het vliegveld. Het is een steile rit de bergen in, die ons tot 2.500 m hoogte brengt. We maken een stop voor het panoramisch uitzicht bij 'les balcones' over de stad. Iedereen staat op het muurtje. Na dit fotomomentje gaan we naar het vliegveld. We nemen afscheid van Alberto onze goedlachse chauffeur, die ons veilig heeft rondgereden. De gezamenlijke incheck gaat snel en reuze makkelijk. Ook het scannen is zo gebeurd. We doden de tijd met koffie en een kaasstaaf en een worstenbroodje. We vertrekken op tijd en

vliegen in een uurtje naar Santa Marta. De nieuwe bus wordt ingeladen, hoewel 'nieuw' wel een understatement is. Want deze bus rammelt behoorlijk en alle stoelen zijn nauwelijks uit de slaapstand te krijgen. Alle bagage kan hier wel in de achterklep. We zetten Wijnand af bij de bushalte, die gaat naar Aracataca, het geboortedorp van zijn favoriete schrijver Gabriel Garcia Márquez. Joanna gaat voor Sawadee in de buurt een nieuwe locatie en route bekijken en gaat ook een paar dagen niet mee. De rit door de bergen is niet alleen slingerend en steil, maar de weg zit vol met grote gaten en is bijna net zo breed als de bus zelf. Na een uur komen we aan in Minca, een dorp met misschien 2.000 mensen. We begrijpen nu ook waarom de bus zo oud is, want een goede bus laat je niet over zo'n superslechte weg rijden. ij Op het balkonterras van het restaurant maken we de eerste foto's van de kolibri's. Nadat we geïnstalleerd zijn, drinken we een biertje en lopen een rondje in het dorp. We kijken even bij de rivier en bij het voetballen. We kopen een ijsje en wat water. De oude brug waar we over moeten, is vastgelast en voorzien van extra halfvergane rijplaten, Hij is duidelijk ongeschikt voor zwaar verkeer, maar dat staat er niet bij. Terug in het hotel luieren we en drinken nog wat en sluiten de dag af met diner en kletsen met de groep. We pakken onze dagrugzakken in voor het Tayrona Nationale Park morgen.

Dinsdag 09 december 2014

We kunnen laat opstaan, want een deel van de groep gaat vogelspotten en wandelen, Floor en Petra willen gaan abseilen. Dat kan makkelijk, want we vertrekken pas om 11.00 uur. Gisteren heeft Jungle Joe een uitleg gegeven. Het is lopen naar de waterval en dan abseilen. Maar hij heeft er niet bij verteld dat het klauteren en klimmen is over de rotsen en bepaald niet ongevaarlijk. Halverwege haakt Petra af en verderop valt Floor lelijk. Zij vermoedt dat ze een scheur ergens in een handbeentje heeft. Ze gaat toch abseilen in de waterval, maar het probleem had voorkomen kunnen worden, als ze betere voorlichting had gekregen. Om 11.00 uur is iedereen klaar voor vertrek. De bus staat wat verder zodat we de tassen over het kapotte betonpad en de rijsporen moeten rijden. Als iedereen in de bus zit, wil de chauffeur niet vertrekken, want op zijn rijlijst staan de passagiers niet vermeld met paspoortnummer. Gert heeft tot nu toe altijd een aparte lijst aangehecht, maar dat mag niet meer van de chauffeur. Het wordt een felle discussie, hij wil eerst een ingevulde lijst en Gert wil rijden en vult de lijst in tijdens het rijden. De stoom uit zijn oren is nog net niet zichtbaar. Gisteren had dezelfde chauffeur nog niets gezegd. Ze zijn geen vriendjes meer. In Santa Marta halen we Wijnand weer op en gaan richting Tayrona Park. Halverwege de berg op, gaat de bus sputteren en scheidt er na een paar minuten mee uit. Iedereen moet uit de bus en Gert vraagt met het nodige sarcasme of er wel voldoende diesel is getankt. Er blijkt lucht in de brandstoftank te zitten. Na een kwartiertje is het probleem opgelost en kunnen we weer rijden. Gert verzoekt wel om een check van de bus voor morgen. Tweede minpuntje. We stoppen bij een restaurant vlakbij het park. Hier hebben we weer de traditionele grote lunch met grote stukken vlees en vissen die over je bord heen hangen. Natuurlijk ontbreken de lekkere sapjes niet. Het is veel en lekker, zo veel dat de vissen in de rivier bijgevoerd worden met frites. Als iedereen meer dan voldaan is, rijden we 10 minuten later het park in. We nemen onze dagrugzakken mee en laten de rest in de bus achter. We lopen in een goed uur naar camping Arrecife. Het is een enerverende ervaring met trappetjes, vlonders, klauteren over rotsblokken, door het bos en over het strand en door de plassen. We zien echter geen dier. Bij aankomst krijgen we hangmat 53 en 54 toegewezen en hangen in rijen van 4 met 5 hangmatten naast elkaar onder een rieten afdak. Na controle en vervanging van klamboes met een gaatje, lopen we naar het restaurant van camping Paraíso, die goedkopere biertjes en lekkerder eten heeft. De sfeer is prima. Iedereen is er en bestelt een hapje of fruitsalade met bier of wijn. Om 21.00 uur sluit de tent en het personeel begint met het opstapelen van de lege tafels en stoelen, maar wij hebben nog geen zin om weg te gaan. Een kwartiertje later valt het licht uit (zo doe je dat!) en gaat iedereen naar zijn tent of hangmat. De

hangmattenclub moddert even, maar na een halfuurtje ligt iedereen in de mat, soms te woelen maar toch hoor ik hier en daar gesnurk.

Woensdag 10 december 2014

Het is vandaag uitslaapdag, maar iedereen is vroeg op. Vooral de mensen die richting Pueblito Chairama willen gaan, zijn al rond 6.00 uur weg. Wij luieren nog wat na en we ontbijten op ons gemak bij de buren Paraíso. Met Mirjan gaan we op pad en lopen naar het strand waar niet gezwommen mag worden vanwege de sterke onderstroom. Hier staat Gert te vliegeren. We wandelen over het strand langs de krokodillen lagune, waar zwemmen ook niet handig is. Bij Arenilla gaan we even kijken, maar dit is wel werg smal en we lopen door naar La Piscina. Al met al een aardige wandeling en klim van 30 minuten. Hier komen we halverwege Ronald en Tessa tegen en we blijven daar. Het is heerlijk om te zwemmen en te luieren. Later komt Gert ook nog om te snorkelen. Ook Annemarie en Petra komen verhit aan en het blijkt dat ze verkeerd de berg op zijn gelopen en verdwaald zijn geraakt richting Pueblito. Hun kleren zien er niet uit en ze zitten onder de schrammen. Het zwemmen doet ze goed. Rond 14.30 uur lopen we naar Ensenada Del Cabo. Het pad is slecht en kapot gereden door paarden. Het is steil en modderig met gemene hoekjes. Na een halfuurtje komen we bij de camping en daar gaat het indianenpad omhoog. Wij laten het pad voor wat het is en eten daar een visje. Het eten, het sapje en de biertjes moeten worden gehaald en betaald bij drie verschillende winkeltjes. We gaan terug rond 16.30 uur en zien Joke en Marjan, die net van het bergdorp Chairama zijn afgekomen. Zij willen er wat eten, dus we gaan al vast. Terug gaat iets sneller, maar het is nog steeds slecht en er beginnen dreigende wolken te verschijnen. Op het strand vlak voor de camping begint het te gieten en we lopen snel door naar de overdekte (gelukkig maar) hangmatten hal. Het gaat steeds harder regenen en we komen er erg nat aan. Dan breekt de hel los met onweer en slagregens. Binnen de kortste tijd staat de camping blank. Door het vocht zijn alle kleren en de hangmatten klam geworden. We douchen (het is een openlucht schapenhok) nadat alle preutse meisjes gedoucht hebben en wachten tot het minder gaat regenen. Na een uurtje kunnen we onder de paraplu naar de bar, bestellen daar een fles wijn en een fruihap(je). We blijven tot ca half tien hangen (hetzelfde ritueel van de tafels stapelen en het licht uitdoen herhaalt zich) en dan gaan we droog richting hangmat. Alleen jammer, dat de weg terug een grote soppige modderpoel is geworden. Iedereen ligt weer om 22.00 uur te slapen. Ondanks dag 18 heeft niemand ruzie gemaakt.

Donderdag 11 december 2014

Het heeft in de nacht nog een paar keer geregend, maar in de ochtend is het droog. We zijn weer vroeg op, want het ontbijt is al om zeven uur en dan moeten we nog een uur lopen naar de bus. Als iedereen gegeten heeft, gaan we lopen. We voelen zo nu en dan een druppel, maar na een kwartiertje loopt ook het zweet tussen de t-shirts en de broeken. Onderweg spotten we een zwijntje, een zwarte kikker met gele strepen, een slang, een paar roofvogels en een duif. We doen precies een uur over 'Sentendo Arrecife en zijn dan drijfnat van het transpireren. Alle kleding is doorweekt. Als de bus komt, is de koeling al aangezet. Het is een andere bus, die veel beter is, zelfs met een wc aan boord! Het is een lange rit naar Cartagena. We stoppen alleen voor een korte koffiepauze in Santa Marta en een lunch aan zee met stoeltjes op het strand. Hier krijgen we een uitgebreide lunch met vis, rijst met garnalen in giga porties. Het is heel lekker, maar weer erg veel. Daarna rijden we naar Volcán de Lodo el Totumo, een vulkanisch bergje van ca 20 meter hoog. Hier wagen 5 mensen zich in de warme modder, waar masseurs klaar staan om ze eens goed in te smeren en onder te duwen om daarna, na 50 meter bemodderd over de steentjes lopen, door dames met schaaltes grondig te worden afgesopt in het meer. Er worden uitgebreid foto's gemaakt door de verstandige achterblijvers. We rijden tegen vieren Cartagena in en

laden de spullen uit op een pleintje vlakbij het hotel. We kopen wat water, wijn en bier bij de supermarkt en besluiten met wat zoutjes en wijn ons diner te doen. Op de kamer wassen we noodzakelijke dingen, douchen en schrobben ons schoon en houden de administratie bij. Ondanks de douche, de airco en de ventilator is het warm in de kamer en zijn we nog steeds nat van het zweet.

Vrijdag 12 december 2014

Vandaag mogen we op een normale tijd opstaan, want we maken een stadstour met de lokale gids. Gert is al vroeg gebeld dat de eigenlijke gids ziek is (de Amerikanen zijn aan wal gekomen, dat verdient meer) en er is een vervanger gestuurd. Deze aardige man heeft net een gloed nieuwe headset met buikversterker gekocht, maar wij houden meer van de stem in natura en de man bergt teleurgesteld de set op in het originele doosje. Vreemde lui, die Hollanders. Hij laat ons allerlei belangrijke gebouwen zien en vertelt van de vele malen dat Cartagena de Indias is veroverd door Engelsen, Fransen en Spanjaarden. Zelfs als ze een maand in de stad hebben gewoond en belangrijk genoeg zijn, worden ze met trots genoemd. We lopen op delen van de stadsmuur, die nog vrijwel helemaal intact is. Als klapper bezoeken we het Inquisitie museum. Hier werden de ongelovigen, door de 'vredelievende' katholieken gemarteld, onthoofd en noem alle gruwels maar op. Zij dachten in de hemel te komen, maar volgens mij branden ze in de hel! De oude stad ziet er prachtig kleurrijk uit en veel van de koloniale gebouwen worden gerestaureerd. Er zijn kerken in overvloed en zelfs op vrijdag goed gevuld. Ze hebben er toch de wind onder gehad! In het prachtige theater worden voorbereidingen getroffen voor een grootse bruiloft morgen. Wij mogen van de bewaking een voor een naar binnen om een blik te werpen op alle pracht en praal. Alles staat vol witte rozen en uiteraard kerstverlichting. Na de rondleiding lopen wij met Gert naar hostel Luna Nueva in de wijk Getsemani, waar wij reserveren voor de nacht van zondag op maandag. In tegenstelling van het historisch centrum, waar ons hotel Tres Banderas (het voormalige Nederlandse consulaat) ligt, barst het in Getsemani van de backpackershostels. Na drie en een half uur te hebben gedwaald door de bloemrijke en smalle straatjes in het historisch centrum van Cartagena, besluiten we wat te gaan eten. Er is een Hard Rock café, waar we een liefhebber achter laten en wij gaan op weg naar een authentiek restaurant, Todopo, ergens op een binnenplaats. We eten het dagmenu, bestaande uit prima vissoep en visschotel. Het is alweer overweldigend veel. Daarna dwalen we wat door de stad, richting hotel en pinnen en shoppen bij de Exito. Tegen het eind van de middag, lopen we naar en over de stadsmuur naar Boluarte de Santa Domingo om de zon onder te zien gaan. Het café daar is loeiduur, maar rondom zijn er veel bierverkopers met schappelijke prijzen. De zon gaat wel onder, maar het laatste stukje in de wolken en niet in de zee. De stemming is er niet minder om, want de rum-cola en bier vloeien rijkelijk. De zonsondergang is hier rond 17.30 uur en daardoor lijkt het veel later. We nemen afscheid van de ploeg en struinen door de stad, waar alles met uitbundige kerstverlichting is versierd, richting hotel. Na een paar keer omlopen, komen we er toch, waar we nu schoongepoetst in ons bedje liggen te lezen en dit verslag te maken.

Zaterdag 13 december 2014

Vandaag gaan we met een man of 12 naar het strand. Na het ontbijt vertrekken we om 08.00 uur en lopen naar het busstation en nemen het openbaar vervoer naar La Boquilla strand. Er stopt een bus aan de overkant die tot aan het dorp gaat, maar met zoveel bezette plaatsen rijdt hij door naar het strand voor COP 1.700 pp. Het wordt een rit van meer dan een half uur door de buitenwijken, die er heel wat minder goed uitzien als de oude stad en het moderne deel. We rijden tot voorbij het vliegveld en uiteindelijk, rijdt de bus letterlijk op het strand tot het eindpunt. Hier gaan we in 3 traditioneel gebouwde kano's het mangrove bos in en over de lagune, die ca 30 cm tot 1 m diep is. We spotten wat aalscholvers, witte en zilverreigers

en de vissen springen zo nu en dan vrolijk uit het water. Na een half uur punteren (kloeten in Noord-Holland) komen we aan bij een dorpje en lopen verder naar het strand. Dit is nog wat anders dan het Hilton, half afgemaakte huizen van sloophout en alles wat maar als bouw materiaal gebruikt kan worden. Alles op een paar cm boven zeeniveau. Als het fiks stormt, staat het er onder water. We kunnen er zwemmen, wandelen lekker zitten in de halve zon, die in de loop van de dag steeds feller wordt. Voor sommigen is het een prima manier om de zware avond te verwerken. Natuurlijk trekken we veel bekijks bij de kinderen uit het dorpje en binnen de kortst mogelijke tijd wordt er een spelletje voetbal gespeeld. Het is een fanatiek clubje, waar de meisjes niet onder doen voor de jongens. Grappig om te horen, dat zij moeiteloos de namen van Oranjespelers kunnen opnoemen. Rond de middag, mogen we een hele vis uitzoeken voor lunch, die ter plaatse wordt schoongemaakt en op een houtvuur wordt gegrild. Er is frisdrank en bier. De rum is er deze keer niet! Een uurtje later wordt de vis opgemaakt met salade, kokosrijst en plátanos (platte bakbanaan) geserveerd. Na de lunch buiken we nog een uurtje uit en nemen tegen 14.00 uur de bootjes terug over de lagune. De bus staat al aan het eindpunt en wij vullen de bus bijna helemaal. Voordat we het strand af zijn, is de bus zo vol dat hij bijna uit de voegen barst. Als we bij de stadsmuur aankomen is het een hele tour om ons uit de bus te wringen. Na enig protest, blijft de chauffeur net lang genoeg stilstaan en kunnen we allemaal weer naar het hotel. Hier spoelen we het zeewater, zand en andere ongerechtigheden onder de douche weg. We bankieren nog wat en zien dat de koers is gedaald. De laatste mensen hebben een woord van dank op papier gezet en we zijn klaar voor het afscheidsdiner. Op het Plaza de Santo Domingo eten we voor de laatste keer als groep met elkaar. Uiteraard bedanken we Gert voor zijn bijzondere en gepassioneerde begeleiding met een welverdiende fooi verpakt in een nieuwe kerstmuts. Ik ben uitverkozen om de speech te houden en dan kan iedereen aan het laatste avondmaal. Na afloop verspreidt de groep zich door de stad en wij gaan terug naar het hotel om de e-mailadressen in te voeren en een testmail te sturen.

Zondag 14 december 2014

Vandaag vertrekt de groep naar huis en wij naar het hostel La Luna Nueva. Voor tieners nemen we afscheid. Hier blijven wij een nachtje en morgen begint het tweede deel van onze vakantie, die wij samen met onze kleinzoon, zoon, schoondochter en haar Colombiaanse familie vieren.

Wat ons in Colombia is opgevallen:

- Ondanks het rumoerige verleden en heden, voelen we ons steeds veilig.
- Op elke straathoek in de steden zie je beveiligers, want ieder gezin is getraumatiseerd door een verleden, dat geregeerd werd door de Farc, de Narco's of paramilitaire groeperingen, waarbij ontvoeringen of moord realiteit was. De laatste 10 jaar is er veel in positieve zin veranderd, maar de angst voor herhaling is nog steeds aanwezig.
- Overal zie je hele jonge moeders, want 14 of 15 jaar is geen uitzondering. Er wordt veel gedaan om deze vrouwen in het arbeidsproces te betrekken, zo wordt de keten Crepes and Waffles volledig door alleenstaande moeders draaiend gehouden.
- De mensen zijn bijzonder vriendelijk en heten je ongevraagd welkom in Colombia.
- Ontbijt is zwaar, lunch nog veel zwaarder en avondeten nauwelijks iets, zakje chips hooguit.
- Al het eten is mierzoet of bremzout en niet spicy, waarbij de hoofdmoot vlees is, veel vlees. Het past echt niet op een bord.

- Regelmatig zie je motoren met 5 mensen erop en je ziet auto's rijden, die in Nederland allang niet meer op de weg zijn, zoals Renaultjes 4. De toestand van de wegen in zowel het binnenland als in de grote stad is abominabel slecht. Zelfs lopen over de stoep kan bloedlink zijn, want er ligt geen steen recht. Soms zijn de gaten groter dan de stoep.
- Openbaar vervoer, taxi's en buiten de deur eten zijn spotgoedkoop, maar kleding is volgens Nederlandse standaard. Achteruitrijdende auto's maken meer lawaai dan alle Tilburgse kermisattracties bij elkaar.
- De weinige spoorlijnen die er zijn, worden voor kolenvervoer gebruikt. Personenvervoer per trein is om zeep geholpen door politici die eigenaar van een busmaatschappij zijn en het treinvervoer steeds duurder maakten totdat niemand meer met de trein reisde.
- Het land heeft meer dan honderd kleuren groen en heeft meer verschillende vruchten dan dagen in een jaar.
- Flora is prachtig, maar fauna lijkt onderbedeeld.
- Het landschap verrast door steile bergketens en diepe kloven.

Wat te zeggen over Bogotá:

- Achtenhalf miljoen inwoners en dat merk je overal.
- Links en rechts ingehaald worden is normaal op een 2-baansweg waar het 3 rijen dik rijdt.
- Fietsen is niet zonder risico, zelfs op de prachtig aangelegde fietspaden.
- Tranquillo is echt heel erg traag, behalve in het verkeer.
- En het belangrijkste is: Mannen met geweren hebben altijd voorrang.

Kortom: Een prachtig land, wat het verdient om bezocht te worden!